

Pályázati Felhívás
Társadalmi Megújulás Operatív Program
Keretében
a

**Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés -
Innovatív intézményekben
pályázati felhívásához**

Kódszám:
TÁMOP-3.1.4/08/2.

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósulnak meg

Tartalom

A. A TÁMOGATÁS CÉLJA, RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ FORRÁS	3
Alapvető cél	3
Eljárásrend	4
Rendelkezésre álló forrás	4
B. PÁLYÁZÓK KÖRE.....	4
Jogi forma.....	4
Méret.....	6
C. PÁLYÁZAT TARTALMA	6
C1. Támogatható tevékenységek köre.....	6
C2. Nem támogatható tevékenységek köre.....	15
C 3. Projekt területi szűkítése.....	15
D. PÉNZÜGYI FELTÉTELEK.....	15
Támogatás formája	15
Támogatás mértéke.....	15
Támogatás összege	16
E. KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUMOK	16
F. ADMINISZTRATÍV INFORMÁCIÓK	16
A pályázatok benyújtásának módja, helye és határideje	16

A. A TÁMOGATÁS CÉLJA, RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ FORRÁS

Alapvető cél

A magyar közoktatás az elmúlt évtizedekben, főként a 90-es évek kezdetétől nagy változásokon ment keresztül, mind a rendszer hatékonyságát, mind irányítását és finanszírozását tekintve. A 2000-ben elvégzett kompetencia alapú PISA mérés eredményei világítottak rá először arra, hogy a 15 éves korosztály mintegy 20 százaléka súlyos olvasási, és a matematikai nehézségekkel küzd, amit a 2006-os vizsgálat is megerősített. Ugyancsak évek óta elégedetlenek a munkaadók az oktatásból a munkaerőpiacra kilépők felkészültségével. Mindezek a negatív jelzések, illetve a hazai mérések eredményei is a szakterület korszerűsítését sürgették. A közoktatás hosszú távú stratégiája már pontosan megjelöli a fejlesztés irányait, eszközrendszerét. A Nemzeti alaptanterv (a továbbiakban: Nat) a tartalmi szabályozást helyezte új alapokra.

Az oktatási programok fejlesztése első ízben az Nemzeti Fejlesztési Terv I. keretei között vált lehetővé. Korábban a hazai pályázati rendszerben, illetve a világbanki, Phare és egyéb közösségi programok keretében egy-egy részterület (pl. IKT, idegen nyelv, szakképzés, minőségbiztosítás) konkrét célra és célcsoportra való fejlesztései valósultak meg, amelyek eredményei azonban nem voltak elegendőek ahhoz, hogy rendszerszintű változásokat eredményezzenek.

A Humán erőforrás-fejlesztési Operatív Program (a továbbiakban: HEFOP) 3.1.1. program keretében hat kompetencia területen készültek el modul rendszerű oktatási programok, amelyek kipróbálása és bevezetése közoktatási intézmények 10 %-ában sikeresen megtörtént.

A PHARE programok és az NFT 1 keretei között zajló fejlesztések között is volt olyan program, amelynek célja a befogadó iskolarendszer és pedagógiai környezet kialakítása. Ennek keretei között megkezdődött a tényleges együttnevelés támogatása, a különböző háttérrel rendelkező gyerekek egy csoportban való nevelése.

A pályázat alapvető célja a sikeres munkaerő-piaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése és kompetencia alapú oktatás elterjesztése a magyar közoktatási rendszerben, ami hozzájárul a foglalkoztatási helyzet javításához. Ennek érdekében a pályázat a kompetencia alapú oktatás módszertanának és eszközeinek széleskörű elterjesztését célozza, a pedagógusok módszertani kultúrájának korszerűsítését, a tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak egyénre szabott fejlesztését és megerősítését, a rendszerben meglévő szelektív hatások mérséklésével, valamint az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség szempontjainak érvényesítésével.

A pályázat további célja, hogy a regionális operatív programok keretében megvalósuló infrastrukturális fejlesztéseket összekapcsolja a szükséges szakmai (tartalmi, módszertani) fejlesztésekkel, annak érdekében, hogy azok egymás hatásait erősítve, komplex módon járuljanak hozzá az oktatás minőségének javulásához.

Eljárásrend

Jelen pályázati kiírás keretében támogatásra kerülő projekt automatikus pályázat keretében kerül támogatásra.

Rendelkezésre álló forrás

Jelen pályázati kiírás rendelkezésre álló keretösszege a hat "Konvergencia" célkitűzés alá eső régióra (Dél-Alföld, Dél-Dunántúl, Észak-Alföld, Észak-Magyarország, Közép-Dunántúl, Nyugat-Dunántúl) 16.100.185.792 Forint.

Jelen pályázati kiírás forrását az Európai Szociális Alap és a Magyar Köztársaság költségvetése társfinanszírozásban biztosítja.

A projekt keretében az ESZA és ERFA alapok közötti átjárhatóság alapján az ERFA típusú tevékenységek fedezetére az elszámolható költségek összegének maximum 10 %-a.

B. PÁLYÁZÓK KÖRE

Jogi forma

Jelen pályázati kiírásra közoktatási intézmények fenntartói nyújthatnak be pályázatot az alábbiak figyelembe vételével:

1. *Pályázatot nyújthatnak be a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (továbbiakban Kt.) 3. § (2) bekezdésében felsorolt **közoktatási intézmény fenntartók** közül az önkormányzatok (települési, megyei, kerületi, fővárosi), önkormányzati társulások, egyházak, non-profit szervezetek, költségvetési szervek, a Kt. 20.§(1) szerinti alábbi **nevelési-oktatási intézményeik vonatkozásában:***
 - a) óvoda;
 - b) általános iskola;
 - c) szakiskola;
 - d) gimnázium, szakközépiskola
 - e) alapfokú művészetoktatási intézmény
 - f) gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézmény;
 - g) diákotthon és kollégium valamint
 - h) a Kt. 33. § (1) bekezdése szerinti többcélú intézmény, azzal a megkötéssel, hogy a projekt pedagógiai innovációja önállóan nem irányulhat a kutatást végző, a gyermekjóléti, a családsegítő, a bölcsődei, a gyermekvédelmi, a közművelődési, a kulturális, a művészeti, a könyvtári, a múzeumi, a sport, a pályaválasztási tanácsadási, a szociális, a rehabilitációs és habilitációs, az iskola-egészségügyi ellátást végző egységekre. A fenti funkciókat ellátó egységek kizárólag a komplex intézményi fejlesztés részeként lehetnek érintettek a programban.

Jelen kiírás keretében **nem pályázhatnak** a jogi személyiséggel rendelkező for profit gazdálkodó szervezetek, egyéni vállalkozók.

2. A fenntartó a pályázatát a fenntartásában lévő feladatellátási helyek vonatkozásában egy pályázat keretében nyújtja be az alábbiak szerint:

- a) Jelen pályázati kiírás keretében a fenntartó **legfeljebb 5 feladatellátási hely fejlesztésére** nyújthat be pályázatot, kivéve, ha a pedagógiai folyamatok végig vitele indokolja ennek átlépését, ilyen esetben a jelen bekezdés c) pontjában foglalt feltételek mellett összesen maximum 8 feladatellátási hely vonható be a pályázatba. *(beleértve ebbe a ROP infrastrukturális fejlesztésben érintett feladatellátási helyeket is).*
- b) Az egységes pedagógiai, szakmai szemléletmód és kritériumrendszer kialakítása érdekében a feladatellátási helyek kiválasztásakor figyelemmel kell lenni arra, hogy a fejlesztési folyamat - a különböző életkorokat és közoktatási szinteket figyelembe véve - lehetőség szerint az oktatás minél teljesebb vertikumát fogja át, azaz a pályázatba azon feladatellátási helyek kerüljenek bevonásra, amelyek közvetlen felmenő illetve átvezetési oktatási kapcsolatban állnak egymással (pl. óvoda – általános iskola – középiskola - kollégium/diákotthon- alapfokú művészetoktatási intézmény).
- c) A feladatellátási helyek kiválasztásának folyamatát a komplex szaktanácsadó segíti. Annak érdekében, hogy a fejlesztési folyamatba valamennyi, fentiek szerinti egymással közvetlen kapcsolatban álló feladatellátási hely bevonásra kerülhessen, és ha a helyi szükségletek ezt indokolják, a komplex szaktanácsadó legfeljebb további 3 feladatellátási hely fejlesztésbe való bevonására tehet javaslatot (a pályázatban így összesen maximum 8 feladatellátási hely vehet részt). A pályázatba bevonásra kerülő feladatellátási helyek számának ilyen módon való megemelésére kizárólag a komplex szaktanácsadó erre vonatkozó írásbeli állásfoglalása alapján kerülhet sor. (2. sz. melléklet)

3. ROP pályázati kiírások kedvezményezettjére, illetve kétfordulós eljárás esetén a második fordulóba továbbjutott pályázókra vonatkozó előírások (XVII. sz. melléklet tartalmazza a ROP pályázati kiírások listáját):

Azoknak a fenntartóknak, amelyek a regionális operatív programok keretében (továbbiakban ROP) 2007-ben kiírt közoktatási infrastruktúrafejlesztési programokban kedvezményezettként részt vesznek *(illetve kétfordulós eljárás esetén a második fordulóba továbbjutottak)*, azon **közoktatási alaptevékenységet, nevelő - oktató munkát** végző feladatellátási helyen, amelyre a ROP infrastrukturális fejlesztés irányul, **kötelező** pedagógiai tartalmi fejlesztést megvalósítaniuk, illetve erre vonatkozóan **pályázatot benyújtaniuk.**

A fenntartónak lehetősége van arra, hogy a pedagógiai tartalmi fejlesztésre vonatkozó pályázatbenyújtási kötelezettségének az *infrastrukturális projekt fenntartási időszakának befejezéséig tegyen eleget.*

Ha a ROP pályázati kiírás kedvezményezettje konzorcium, akkor a TÁMOP 3.1.4 konstrukció keretében fenntartónként külön pályázatot kell benyújtaniuk.

Jelen pályázati kiírás keretében konzorciumok nem pályázhatnak. Egy pályázó egy pályázatot adhat be a TAMOP 3.1.4/08/2. és egy pályázatot a TAMOP 3.1.4/08/1 pályázati kiírásra.

Méret

Jelen pályázati kiírás esetében nem releváns.

C. PÁLYÁZAT TARTALMA

C1. Támogatható tevékenységek köre

C1.1. Kötelezően megvalósítandó tevékenységek, beszerzések

Az alábbi implementációs és innovációs tevékenységeket a pályázónak - **a nevelési-oktatási intézmény típusainak megfelelő feladatok vonatkozásában** - feladatellátási helyenként, a „szolgáltatói kosár” szakmai tervezési segédlet figyelembe vételével kell megtervezni és megvalósítani. **(Pályázati útmutató I. sz. melléklet)**

a) A kompetencia alapú oktatás implementációja

Az alábbi kötelező tevékenységek közül a feladatellátási helynek az adott intézménytípusnak megfelelő **(pl. óvoda, általános iskola, középiskola, kollégium), releváns feladatokat kell tervezni és megvalósítani:**

- A Nat szerinti kulcskompetencia-területek fejlesztését, újszerű tanulásszervezési eljárások alkalmazását támogató oktatási programok és taneszközök bevezetése, adaptációja. A tevékenységet úgy kell megtervezni, hogy az tartalmazza **a következő kötelező elemeket:**
 - legalább egy tanulócsoportban, a „Szövegértés-szövegalkotás” kulcskompetencia területen tanévet átfogóan, teljes tanórai lefedettséget biztosító kompetencia alapú oktatási program, programcsomag bevezetése, alkalmazása (amennyiben a feladatellátási hely HEFOP pályázaton vett részt, és a szövegértés-szövegalkotás kompetenciaterületen teljes intézményi lefedettséggel megvalósult a program, úgy a feladatellátási helynek másik kompetenciaterületet kell választani az implementációhoz);
 - legalább egy tanulócsoportban, a „Matematika” kulcskompetencia területen tanévet átfogóan, teljes tanórai lefedettséget biztosító kompetencia alapú oktatási program, programcsomag bevezetése, alkalmazása (amennyiben a feladatellátási hely HEFOP pályázaton vett részt, és a matematika kompetenciaterületen teljes intézményi lefedettséggel megvalósult a program, úgy a feladatellátási helynek másik kompetenciaterületet kell választani az implementációhoz);
 - legalább egy tanulócsoportban, további egy választott kulcskompetencia területen kompetencia alapú oktatási program, programcsomag bevezetése, alkalmazása;
 - Tantárgytömbösített oktatás a szakrendszerű oktatásban: A Kt. 52.§ (3) szerint a kötelező tanórai foglalkozások teljes intézményi időkeretének *legalább* 5-10-15%-a mértékéig. A minimális célértéket 3 év alatt felmenő rendszerben kell elérni (választott műveltségterület/tantárgy).
 - műveltségterület tantárgyi bontás nélküli oktatása: legalább egy műveltségterületen (választott műveltségterület)
 - óvodák esetében legalább egy óvodai csoportban komplex óvodai program, programcsomag bevezetése, alkalmazása

- kollégiumok esetében a szociális, életviteli és környezeti, valamint az életpálya-építési kompetencia alapú oktatási program, programcsomag bevezetése, alkalmazása,
- az alapfokú művészetoktatási intézmények fejlesztési feladatai: fejlesszen, alkalmazzon olyan tananyagokat, pedagógiai koncepciót, tanulói és tanári segédanyagokat, értékelési eszközöket, pedagógus továbbképzési programot, amelyek – az esztétikai-művészeti kompetenciák intenzív fejlesztésével egyidőben – hozzájárulnak a hatékony, önálló tanuláshoz szükséges képességek fejlesztéséhez, a szociális és állampolgári kompetenciák erősítéséhez a tanulók értelmi, érzelmi és kifejezőképességeinek fejlesztése útján.
- Az előző pontban szereplő, oktatási programok, újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetését, alkalmazását segítő, a kulcskompetenciák fejlesztését támogató modern pedagógiai módszertan alkalmazása (kooperatív technikák, projekt módszer, témahét, múzeumpedagógia stb.). A tevékenységet a pályázónak úgy kell megterveznie, hogy annak körében (a tanulásszervezési eljárások bevezetésének keretében) **a következő kötelező elemek megvalósuljanak:**
 - Legalább egy, három hetet meghaladó projekt megszervezése tanévenként
 - Legalább egy témahét megszervezése tanévenként
 - Legalább egy moduláris oktatási program megszervezése (pl. egészséges életmód, környezetvédelem, demokráciára nevelés, játék, érzelmi-erkölcsi nevelés stb. témakörben) tanévenként
- Digitális tartalmak, taneszközök oktatási gyakorlatban való használata, digitális készségek fejlesztése. A tevékenységet úgy kell megtervezni, hogy a programba bevont tanulócsoporthoz implementációban érintett tanóráinak 25%-a IKT-eszközzel támogatott tanóraként valósuljon meg.
- A közoktatási intézmények pedagógusainak felkészítése fentiek intézményi implementációjára, megvalósítására, szaktanácsadói támogatás igénybevétele. Ennek keretében **kötelezően megvalósítandó továbbképzések:**
 - Menedzsmentképzés a vezetők számára (2x30 óra; általános projektvezetési tréning, oktatásszervezési módszertani tréning; óvodák esetén 1x30 óra)
 - Az újszerű tanulásszervezési eljárások alkalmazását segítő általános pedagógiai módszertani képzések (valamennyi, az implementációban résztvevő pedagógusok számára kötelező: 2x30 óra; projektpedagógia, tömbösített oktatás és műveltségterületi integrált oktatás, valamint egy választott képzés a szolgáltatói kosárban felsorolt tematikán belül; óvodák esetén 2x30 óra tematikából választott képzés)
 - A kompetencia alapú oktatási programok, programcsomagok, az óvodai programcsomag komplex alkalmazását támogató módszertani képzés (a választott oktatási programnak és kompetenciaterületnek megfelelően kötelező)
 - Az infokommunikációs technológiák (IKT) oktatásban történő alkalmazását segítő képzés (valamennyi az implementációban résztvevő pedagógusok számára kötelező, óvodák esetén választható)
- Az implementációs folyamat támogatása érdekében szaktanácsadói szolgáltatás igénybevétele a feladatellátási hely típusának megfelelően meghatározott minimum-óraszámokban:
 - óvodák esetében: 70 óra
 - iskola 8 tanulócsoporthoz, kollégium, alapfokú művészetoktatási intézmény: 140 óra
 - iskola 8 tanulócsoporthoz felett: 210 óra
- A megadott órakereteken belül a szaktanácsadói szolgáltatások fajtáit a feladatellátási hely szükségleteihez igazítottan kell megtervezni. (A szolgáltatói kosár szakmai ajánlásokat tartalmaz erre vonatkozóan.)
- A pályázónak terveznie kell a kompetencia alapú oktatás eredményes bevezetéséhez és alkalmazásához szükséges tanulói és tanári taneszközök beszerzését, valamint az óvodai program moduláris nevelési eszközeinek beszerzését.

b) A hátrányos helyzetű és SNI tanulók esélyegyenlőségének javítása
(szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítása)

- A hátrányos helyzetű gyerekek, tanulók és a sajátos nevelési igényű gyerekek, tanulók többségi óvodákban, iskolákban való integrálását elősegítő programok intézményi alkalmazása, az elsajátítottak intézményi adaptációjának megvalósítása.
- A lemorzsolódás és kirekesztődés megelőzését támogató személyközpontú, egyéni tanulási utak, komplex végigkísérési folyamatok kialakítása.
- Azokon a feladatellátási helyeken, ahol a hátrányos helyzetű tanulók létszáma meghaladja a 40%-ot, illetve a települési közoktatási esélyegyenlőségi intézkedési terv alapján beavatkozás szükséges, ott a tanulók integrációját elősegítő célzott fejlesztési programot kell megvalósítani.
- A közoktatási intézmények pedagógusainak felkészítése ezen feladatok megvalósítására, illetve szaktanácsadói támogatás igénybevétele. Ennek keretében

kötelezően megvalósítandó továbbképzések:

- 40%-ot meghaladó HH-tanuló arány felett, illetve ha a közoktatási esélyegyenlőségi intézkedési terv előírja tantestületi IPR-képzés
(Amennyiben a HEFOP keretében a tantestület már kapott IPR képzést, és a tantestület személyi összetétele nem változott 20%-kal nagyobb mértékben, az IPR képzés nem kötelező.)
- 40%-ot meghaladó HH-tanuló arány felett IPR-hez kapcsolódó tantestületi módszertani képzés
- SNI-tanulók érintettsége esetén (amennyiben a feladatellátási helyen SNI-tanuló nevelése, oktatása zajlik) együttnevelésre felkészítő tréning

Kötelezően tervezendő tanácsadói szolgáltatások:

- 40% feletti HH-tanuló arány felett a TÁMOP 3.1.1 kiemelt program által biztosított esélyegyenlőségi folyamat-szaktanácsadó (térítésmentes szolgáltatás)
- 40% feletti HH-tanuló arány felett IPR-módszertani mentor-szaktanácsadó

c) Az új módszerek intézményi alkalmazása, elterjesztése, önálló intézményi innováció megvalósítása

- Az intézmények közötti horizontális tanulás elősegítése érdekében, a feladatellátási hely sajátosságainak megfelelő, a tervezett fejlesztésekhez illeszkedő, már kifejlesztett, kipróbált és jól bevált pedagógiai módszerek, eljárások megismerése, adaptációja ("*jó gyakorlatok átvétele*"). – Intézmények közötti szakmai együttműködések, referencia intézményekkel való együttműködés kialakítása, a pedagógusok horizontális együttműködési, tanulási lehetőségeinek megteremtése, referenciahelyi szolgáltatások igénybe vétele (pl. a pedagógiai eljárást már sikerrel alkalmazó intézményben tanóra-látogatási alkalmak szervezése a jó gyakorlatot adaptáló intézmény pedagógusainak, pedagógusok közötti szakmai konzultáció, tapasztalatcsere megvalósítása).¹
- Az intézmény (feladatellátási hely) saját innovációjának megvalósítása, amely a helyi igényekhez igazodva, egyéni fejlesztésre, a nevelés, oktatás eredményességének fokozására, az esélyegyenlőség kiteljesítésére hatékony és sikeres, az egyéni fejlődést támogató oktatási utak, programok, nevelési eljárások, tanulásszervezési módok kidolgozására, azok gyakorlati megvalósítására vállalkozik. Pl.: oktatási projektek, fejlesztő programok, átvezetési tervek, korszerű tanulásszervezési eljárások stb. kidolgozása, önálló programok, módszerek létrehozása, alkalmazása. Az önálló intézményi innováció tematikájához, illetve

¹ Az NFT1 keretében kifejlesztett jó gyakorlatok megismerhetők a www.sulinovaadatbank.hu; www.educatio.hu honlapokon, illetve ilyen szolgáltatásokat nyújtanak a referencia-intézmények, de más, a feladatellátási hely pályázatának szakmai tartalmához illeszkedő, jó gyakorlatok megismerése és átvétele is tervezhető (pl. nemzetközi jó gyakorlat). Az egyes "jó gyakorlatok" kiválasztása az intézményi folyamat-szaktanácsadó, valamint az adott régió hálózatköordinációs központja segítségével történik.

megvalósításához szakmai iránymutatásokat tartalmaz a pályázati útmutató XIX. számú melléklete. A projekt keretében lehetőség van a 2009-10-es Akcióterv keretében, 2009. tavaszán meghirdetésre kerülő TIOP 1.1.1 pályázati konstrukció tanulói laptop-programba való bekapcsolódásra. Ennek feltételeiről jelen Pályázati útmutató C 1.1.2 d) pontja tartalmaz részletes információkat.

- A fejlesztések eredményeinek az intézmény mindennapi gyakorlatába való beillesztését, a pedagógiai szemléletváltást segítő tevékenységek megvalósítása (Átfogó intézményfejlesztés). Ennek keretében kötelező tevékenységek:
 - A projekt indításakor a feladatellátási helyen az egész tantestületre kiterjedő projektindító napot kell tartani, amely lehetőséget biztosít minden pedagógus számára (függetlenül attól, hogy a pedagógus közvetlenül részt vesz-e a projekt megvalósításában) a pályázati innováció céljainak és eszközrendszerének, szakmai tevékenységeinek megismerésére, áttekintésére.
 - Az intézmény pedagógiai dokumentumainak módosítása, oly módon, hogy az a jelen pályázatban vállalt tevékenységek sikeres megvalósítását elősegítse és az intézmények pedagógiai innovációjának fenntarthatóságát biztosítsa (a program végére). A helyi tanterv, pedagógiai program módosítása során fel kell használni az implementáció tapasztalatait.
 - Az intézmények pedagógiai programjának, informatikai stratégiájának összehangolása az IKT alapú kompetenciafejlesztés céljaival.

Tájékoztatás, nyilvánosság:

A kedvezményezett a projekt megvalósítása során köteles a hatályos jogszabályokban meghatározott tájékoztatási és nyilvánossági kötelezettségeknek eleget tenni, a projektről és a támogatásról az ott meghatározott módon és tartalommal információt nyújtani. A tájékoztatásra és nyilvánosságra vonatkozó követelményeket a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (www.nfu.hu) honlapjáról letölthető „Kedvezményezettek tájékoztatási kötelezettségei” című dokumentum, valamint az „Arculati Kézikönyv” tartalmazza.

A kedvezményezett a projekt megvalósítása során a fentiekben hivatkozott „Kedvezményezettek tájékoztatási kötelezettségei” című dokumentumban szereplő V. kommunikációs tervet köteles megvalósítani, valamint a fentiekben hivatkozott „Arculati Kézikönyvben” szereplő „C” plakátot köteles elhelyezni a projekt megvalósításának helyszínén/helyszínein.

C1.1.1. Egyéb támogatható tevékenységek a megvalósítással kapcsolatban:

Jelen pályázat keretében a pályázó a fejlesztési program sikeres megvalósítása érdekében a kötelező tevékenységeken túl olyan tevékenységek megvalósítását is tervezheti a feladatellátási helyeken, amely a kompetencia alapú oktatás implementációjához, illetve az intézményi innováció megvalósításához szükségesek:

- További „Jó gyakorlatok átvétele”, adaptációja, hálózati tanulás a referencia intézményektől.
- Pályázónak lehetősége van a pályázat céljaihoz illeszkedő, annak eredményes megvalósítását szolgáló pedagógus továbbképzési programok tervezésére. A tervezett továbbképzésnek a pedagógus-továbbképzés rendszerében akkreditált képzésnek kell lennie.

- A pályázatban lehetőség van a továbbképzésen résztvevő pedagógusok helyettesítési díjának, illetve a továbbképzés egyéb kapcsolódó költségeinek elszámolására – a költségvetési specifikációban foglaltaknak megfelelően.
- A projekt keretében lehetőség van a pályázat céljaihoz illeszkedő, annak eredményes megvalósítását szolgáló további oktatási, pedagógiai tanácsadói szolgáltatás tervezésére és megvalósítására, illetve szükség szerint a kötelező tevékenységeknél megjelölt tanácsadói szolgáltatások magasabb óraszámában való igénybevételére.
- A pályázatban támogatható a pedagógusok által végzett fejlesztési, innovációs tevékenység, új pedagógiai, módszertani produktumok létrehozása, pl. egy többhetes projekt kidolgozása, témahét leírásának elkészítése, megszervezése, a tömbösített oktatást, tantárgyak bontása nélküli műveltségterületi oktatást szolgáló pedagógiai program/helyi tanterv/tanmenet, helyi nevelési program, kollégiumi nevelési program kidolgozása. A kidolgozott tartalmat, produktumot az iskola honlapján, bárki által ingyenesen felhasználható módon, teljes körűen közzé kell tenni, és a fejlesztési dokumentációt (pl. a projekt leírása, tanmenet, óravázlatok, kép- és hanganyag, linkgyűjtemény, értékelési eszközök, kipróbálás tapasztalatai, stb) ingyenes közzététel céljából az Educatio Kht. (TÁMOP 3.1.1 kiemelt projekt kedvezményezettje) rendelkezésére kell bocsátani.
- Szakmai együttműködések kialakítása egyéb szolgáltatások igénybe vételére, amelyek szükségesek az intézményi innováció megvalósulásához, illetve támogatja azt. (pl. színházakkal, múzeumokkal, könyvtárakkal való együttműködés kialakítása közös oktatási programok megvalósítására, helyi társadalom szereplőivel közös programok szervezése, környezetvédelem, üzemlátogatás, erdei iskolai programok megvalósítása, stb.)
- Mérés-értékelési felkészítés a nevelőtestület 1-2 tagjának, az országos kompetenciamérés iskolai eredményének elemzésére, fejlesztő beavatkozások tervezésére.
- A pályázatban támogatható a fejlesztés keretében tervezett kompetencia alapú oktatás megvalósításához szükséges, intézményi szinten (is) használható digitális tartalmak, tananyagok, oktatási szoftverek beszerzése.

C1.1.2 A projekt szakmai megvalósításhoz kapcsolódó egyéb feltételek:

a) Helyzetelemzés

aa) Közoktatási esélyegyenlőségi helyzetelemzés és intézkedési terv:

- A pályázat benyújtásának feltétele, hogy a pályázó fenntartó **közoktatási esélyegyenlőségi helyzetelemzést és intézkedési tervet** készítson (amennyiben erre korábban nem került sor), és azt a pályázatához csatoltan benyújtsa. Amennyiben a pályázó szerepel a XII. sz. melléklet településlistáján, (a tanulók összetételében 40% felett van a hátrányos helyzetű gyermekek aránya) a dokumentum elkészítéséhez térítésmentes szolgáltatásként esélyegyenlőségi szakértőt kell igénybe vennie.
- Az esélyegyenlőségi helyzetelemzés és intézkedési terv elkészítéséhez a szakértői szolgáltatások szervezését a TÁMOP 3.3.1 kiemelt projekt kedvezményezettje, az Educatio Kht. biztosítja. Ennek részleteit, illetve a helyzetelemzés elkészítésének szempontrendszerét jelen útmutató XV. számú melléklete tartalmazza.
- Amennyiben a pályázó nem szerepel a XII. sz. melléklet településlistáján, úgy az előkészítési költségek terhére lehetősége van külső esélyegyenlőségi szakértő igénybevételére.

ab) komplex intézményi helyzetelemzés – a fejlesztési program kialakítása komplex szaktanácsadó igénybe vételével

- A pályázónak (a tényleges fejlesztési szükségletek feltérképezéséhez, illetve a megfelelő fejlesztési (implementációs és innovációs) program kialakításához a pályázat előkészítési szakaszában **komplex intézményi-, és IKT helyzetelemzést** kell készítenie, a közoktatási esélyegyenlőségi intézkedési terv, illetve annak az egyes feladatellátási helyekre vonatkozó megállapításainak figyelembe vételével. A helyzetelemzési dokumentumokat a pályázathoz mellékelten be kell nyújtani. A helyzetelemzés elkészítésének szempontrendszerét jelen útmutató XVI. sz. melléklete tartalmazza.
- A helyzetelemzés intézményi szinten is megvalósítható, de a feladatellátási helyekre specifikus megállapításokat kell, hogy tartalmazzon.
- A pályázónak a helyzetelemzés és a szakmai projektterv elkészítéséhez a pályázat előkészítési szakaszában külső komplex szaktanácsadót kell igénybe venni. (Az előkészítés keretében lehetőség van IKT helyzetelemző szaktanácsadó igénybe vételére is.)
- A pályázó a komplex szaktanácsadót a TÁMOP 3.1.1 kiemelt projekt kedvezményezettje (Educatio Kht.) honlapján közölt (www.educatio.hu) országos listáról választhatja ki.
- A komplex szaktanácsadói, illetve IKT szaktanácsadói szolgáltatás díját a pályázó a költségvetési specifikáció (IV. sz. melléklet) alapján előkészítési költségként számolhatja el. (A komplex szaktanácsadó munkáját az adott régió hálózatkoordinációs központja értékeli, és az értékelés eredményét a saját honlapján nyilvánosságra hozza.)
- A komplex intézményi szaktanácsadó véleményét és egyetértő nyilatkozatát a pályázónak a helyzetelemzéshez csatoltan kell benyújtania a Pályázati útmutató XVI. sz. melléklete szerint.

b) A szakmai vezető

- minden, a pályázatban résztvevő feladatellátási helyen a projekt szakmai megvalósításának koordinálására és nyomon követésére szakmai vezetőt kell választani. (A szakmai vezető képesítési és alkalmazási feltételeit részletesen a költségvetési specifikáció tartalmazza.)
- A szakmai vezető feladatai elsősorban: az implementációs folyamatban résztvevő pedagógusok támogatása (óralátogatás, a tanórák kiértékelése, stb.), a továbbképzések és tanácsadói szolgáltatások igénybe vételének szakmai koordinációja, az integrációt célzó tevékenységek és folyamatok támogatása, az önálló intézményi innováció szervezése, nyomon követése.
- A pályázat keretében lehetőség van arra, hogy a szakmai vezetőt legfeljebb 50%-ban mentesítsék a kötelező tanóráinak megtartása alól. Az így felszabaduló munkaidőt a szakmai vezető a fentebb leírt feladatok ellátására köteles fordítani, amely a projekt keretén belül elszámolható a költségvetési specifikációban foglaltak szerint.
- Amennyiben a feladatellátási helyen nincs lehetőség a szakmai vezető munkavégzés alóli mentesítésére (vagy nem kívánnak élni ezzel a lehetőséggel), úgy a szakmai vezető munkakörön kívüli feladatellátás keretében megbízási szerződés alapján, vagy illetménykiegészítés formájában is díjazásban részesíthető. Ennek részleteit is a költségvetési specifikáció tartalmazza.

c) A szakmai megvalósítás egyéb feltételei:

- A szakmai program megvalósításához szükséges, igénybe vehető szolgáltatásokat a Szolgáltatói kosár foglalja össze. A pályázatot, illetve annak szakmai tartalmát jelen útmutató előírásainak, a költségvetési specifikációnak és a Szolgáltatói kosárnak megfelelően, a **szakmai feladatterv-sablon** segítségével kell elkészíteni (IX. számú melléklet). A szakmai feladattervet feladatellátási helyenként és pályázati

szinten összesítve is a pályázati adatlap nyomtatott példányához csatolva kell kötelezően benyújtani.

- A szakmai feladattervhez kapcsolódóan a pályázónak **a pályázat részletes költségvetését és annak szöveges indoklását is (V. és VI. számú melléklet)** szintén feladatellátási helyenként és összesítve is el kell készítenie és be kell nyújtania pályázatához.
- A pályázó fenntartó a pályázatba bevont feladatellátási helyekkel szakmai együttműködési megállapodást köt a pályázat szakmai tartalmára valamint a megvalósításra vonatkozóan. Ennek ki kell térnie például a kapcsolattartás módjára, gyakoriságára; egymás rendszeres tájékoztatásának módjára az eredményekről és felmerülő problémákról; a résztvevők jogaira és kötelezettségeire a program végrehajtásával kapcsolatban. A kötelező tartalmi elemeket a VIII. számú melléklet tartalmazza.
- A fejlesztési programok sikeressége szempontjából kiemelt jelentősége van a helyi nyilvánosság biztosításának. A pályázónak (a társadalmi nyilvánosság mellett) biztosítani kell, hogy a fejlesztési programot a szülők, tanulók, iskolaszék, egyéb érdekelt helyi szereplők még a pályázat benyújtása előtt megismerjék, véleményezzék (az intézményvezető erről szóló nyilatkozatát a szakmai együttműködési megállapodás - **VIII. sz. melléklet tartalmazza**). A pályázatban tervezni szükséges a nyilvánosság biztosításának folyamatosságát (pl. szülők felkészítése, folyamatos tájékoztatásuk), illetve annak lehetőségét, hogy az érdekelt helyi szereplőknek legyen lehetőségük az eredmények értékelésére.
- A projekt időtartamát úgy szükséges megtervezni, hogy a projekt egy teljes tanévet (2009/2010-es tanév) magába foglaljon, amikor a tervezett pedagógiai fejlesztések csoport és osztálytermi szinten, teljes tanévet átfogóan valósulnak meg.
- A kompetencia alapú oktatás eredményes implementációja érdekében (az útmutató C1.1. a. pont tevékenységei) a pályázati programba meghatározott számú tanulócsoporthoz és pedagógust kötelező bevonni feladatellátási helyenként. Ezen túlmenően a pályázó további tanulócsoporthoz, pedagógusok bevonását is tervezheti.¹ (Az alábbi felsorolásban zárójelben van megadva az ajánlott maximum csoport- és pedagóguslétszám, amelytől a tervezés során el lehet térni.):
 - Óvoda: 1-(2) csoport; 1-(4) pedagógus,
 - 8 vagy kevesebb tanulócsoporthoz rendelkező iskola: 4-(6) tanulócsoporthoz; 4-(6) pedagógus
 - 8-nál több tanulócsoporthoz rendelkező iskola: 6-(10) tanulócsoporthoz; 6-(10) pedagógus.
 - kollégium: 1-(3) csoport, 3-(6) pedagógus
 - alapfokú művészetoktatási intézmény: 1-(3) tanszak, 3-(6) pedagógus(A tervezés során érdemes figyelembe venni, hogy egy pedagógus több területen is végezhet fejlesztési tevékenységet, illetve egy tanulócsoporthoz több fejlesztési tevékenységbe is bevonható.)
- A pályázat benyújtásakor elegendő megnevezni az implementáció keretében választott kompetencterületeket, tanulócsoporthoz-számot, illetve pedagógus létszámot. A pályázatba bevont konkrét tanulócsoporthoz, érintett tanulólétszámot, illetve a pedagógusok személyének megnevezését a

¹ ¹ A továbbiakban a pályázatba/projektbe bevont pedagógusok és tanulócsoporthoz alatt a jelen útmutató C 1.1. a) pontjában meghatározott tevékenységek megvalósításában résztvevő pedagógusok, illetve tanulócsoporthoz értendők

támogatási szerződés megkötéséig szükséges pontosítani. Ezen adatok megadása a támogatási szerződés megkötésének feltétele.

- **Szaktanácsadók igénybevétele:** Tanácsadói szolgáltatást kizárólag külső szolgáltatótól lehet igénybe venni. A közoktatási szaktanácsadók akkreditációs eljárásának kidolgozása folyamatban van, a rendelet elfogadása után az abban foglaltak szerint kell eljárni. A tanácsadói szolgáltatásokról szóló rendelet hatályba lépéséig a komplex szaktanácsadót az Educatio Kht által létrehozott országos listáról lehet kiválasztani.

Összeférhetetlenségi szabályok: a pályázatban résztvevő fenntartó, illetve intézmény alkalmazásában álló pedagógustól szaktanácsadói szolgáltatás nem vásárolható. Nem vehető igénybe továbbá szaktanácsadói szolgáltatás olyan szolgáltatótól, amelyben a pályázó vagy a pályázatban résztvevő intézmény alkalmazásában álló pedagógus, projektmenedzser, a projektmenedzsment tagja a szolgáltató szervezet tulajdonosa, vagy nevében nyilatkozatra jogosult személy, illetve mindezeknek közeli hozzátartozója tulajdonosi jogokat gyakorol. .

A tanácsadói szolgáltatások igénybe vételénél a közbeszerzési jogszabályok figyelembe vételével kell eljárni.

- **Továbbképzési szolgáltatások igénybe vétele:** Az útmutatóban, illetve mellékleteiben megadott tematika alapján képzési szolgáltatást a Pedagógus-továbbképzési Jegyzéken szereplő, akkreditált továbbképzések közül lehet igénybe venni.

Összeférhetetlenségi szabályok: a pályázatban résztvevő fenntartó, illetve intézmény alkalmazásában álló pedagógustól képzési szolgáltatás nem vásárolható. Nem vehető igénybe továbbá képzési szolgáltatás olyan szolgáltatótól, amelyben pályázó vagy a pályázatban résztvevő intézmény alkalmazásában álló pedagógus, projektmenedzser, a projektmenedzsment tagja a szolgáltató szervezet tulajdonosa, vagy nevében nyilatkozatra jogosult személy, illetve mindezeknek közeli hozzátartozója tulajdonosi jogokat gyakorol.

A képzési szolgáltatások igénybe vételénél a közbeszerzési jogszabályok figyelembe vételével kell eljárni.

- **Tan eszköz vásárlás:** A projekt megvalósításához szükséges tankönyveket és programcsomagokat a Tankönyvjegyzékről (a kompetencia alapú oktatás céljainak megfelelőek közül), illetve az oktatási és kulturális miniszter által kiadott kompetencia alapú oktatási programok (programcsomagok) közül lehet kiválasztani.

A kompetencia alapú oktatás bevezetéséhez szükséges további taneszközök, oktatási segédletek beszerzése a 11/1994. (VI.8) MKM rendelet 7. sz. melléklet alapján történhet.

- A pályázat megvalósításában közreműködő **pedagógusok többletmunkája** a projektben a költségvetési specifikáció (IV. sz. melléklet) alapján honoráriumként számolható el (Honoráriumban csak a fejlesztésben érintett feladatellátási hely pedagógusa részesülhet.). A fejlesztési programban résztvevő pedagógus az adott feladatot az alapfeladataira fordított munkaidő terhére nem végezheti.
- A pályázók, illetve kedvezményezettek részére a regionális hálózatkoordinációs központok (TÁMOP 3.2.2 kedvezményezettjei) a megvalósítás során **szakmai támogatást nyújtanak**, ingyenes szolgáltatásokat biztosítanak (pl. online információs felület, help desk szolgáltatás, tájékoztatók, workshopok rendezése,

stb.). Emellett nyomon követik a közoktatási fejlesztések szakmai megvalósulását, amivel kapcsolatban jelen pályázat kedvezményezettjeit adatszolgáltatási kötelezettség terheli.

- A pályázó fenntartó a fejlesztésben érintett feladatellátási hely vonatkozásában jelen pályázat keretében hordozható számítógépet szerezhethet be az útmutató C1.1 a) pontja szerinti tevékenységeket megvalósító pedagógusok számára. Az eszközök a pályázó fenntartó tulajdonában maradnak, de azokat a fejlesztési programot megvalósító pedagógusok személyi használatába kell adni. A laptop pedagógus használatába adásának feltétele, hogy a pedagógusnak vállalnia kell, hogy a tanóráinak/kollégiumi foglalkozásainak legalább 25%-a IKT-alapú eszköz támogatásával valósul meg; óvoda esetén feltétele, hogy a pedagógus az IKT módszertani képzésen részt vesz, a foglalkozásokra való felkészülésben az eszközt rendszeresen használja, és a foglalkozások programjába beépíti a gyerekek digitális készségei kialakításának előkészítését.
- A projektnek meg kell felelnie az ÚMFT horizontális céljainak.

d) A Tanulói laptop programhoz való csatlakozás feltételei:

- A 2009-10-es Akcióterv keretében 2009. tavaszán kerül meghirdetésre a TIOP 1.1.1 konstrukció részeként a tanulói laptop-program megvalósítása, melynek pályázói jelen pályázati kiírás kedvezményezettjei lehetnek.
- A TIOP 1.1.1 pályázat lehetőséget biztosít az eszközök beszerzésére (tanulói laptopok, szerver, egyéb kapcsolódó eszközök). A programba való bekapcsolódás feltétele, hogy a pályázók jelen pályázat (TÁMOP 3.1.4) keretében betervezzék és megvalósítsák a laptop-program sikeres megvalósítását szolgáló továbbképzéseket, tanácsadói szolgáltatásokat és a tartalmi fejlesztés körébe tartozó egyéb tevékenységeket.
- A TIOP 1.1.1 pályázatba való bekapcsolódás feltételei:
 - az intézményvezető felkészítése
 - a laptop-programban résztvevő pedagógusok 120 órás akkreditált továbbképzésen való részvétele
 - IKT mentor-szaktanácsadói szolgáltatások igénybe vétele (olyan óraszámban, amely negyedéves konzultációt biztosít a programot megvalósító pedagógusokkal)
 - tanulói laptop-programot sikerrel alkalmazó intézményektől „jó gyakorlat” átvétele (referenciaintézményi szolgáltatás)
 - IKT asszisztens alkalmazása (A programban résztvevő pedagógusok intézményi belső támogatását ellátó pedagógiai asszisztens) az önálló intézményi innováció költségkeretének terhére (ebben az esetben nem érvényesül a költségvetési specifikációban intézményi innovációra honoráriumra betervezhető keretkorlátozás.)
 - digitális tananyagok beszerzése
- Fenti tevékenységeket a C 1.1 és C1.1.1 pontok keretében kell megtervezni és megvalósítani.
- A TIOP 1.1.1 pályázat keretében a fenti tevékenységek megvalósítása jogosultsági feltétel, és ellenőrzésre kerül. Amennyiben jelen pályázat keretében valamely feladatellátási hely vállalja fenti tevékenységek megvalósítását, úgy a TIOP 1.1.1 pályázatban automatikus eljárás keretében kaphatja meg az eszközök beszerzéséhez szükséges támogatást. A Közép-Magyarországi Régióban a laptop-programhoz szükséges eszközbeszerzés forrását a Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetése biztosítja.
- A tanulói laptop-programba annyi tanulócsoportot lehet bevonni, amennyi a kompetencia alapú oktatás implementációjába bevont pedagógusok és tanulócsoportok száma.

- A tanulói laptop-program kipróbálásának és bevezetésének a tanulócsoporthoz a kompetencia alapú oktatás implementációjával egyidejűleg, a 2009/10-es teljes tanévben kell megvalósulnia.

C1.3. Választható, bírálatnál előnyt jelentő kapcsolódó tevékenységek, szolgáltatások

Jelen pályázati kiírás keretében nem releváns.

C2. Nem támogatható tevékenységek köre

Mindazon tevékenységek a nem támogatható tevékenységek körébe sorolandók, melyek a támogatható tevékenységek közt nem szerepelnek, és a pályázati kiírás céljaihoz nem illeszkednek.

Nem támogathatóak jelen pályázatból azok a konkrét tevékenységek, amelyek bármely más, az Új Magyarország Fejlesztési Terv más forrásaiból, vagy Humánerőforrás-fejlesztési Operatív Program (HEFOP) 2.1 illetve 3.1 intézkedés forrásaiból már finanszírozásra kerültek.

Amennyiben egy intézmény már a HEFOP 2.1-es vagy 3.1-es intézkedéseiből származó támogatás segítségével hasonló tevékenységeket megvalósított, akkor jelen pályázat keretében kiegészítheti ezen tevékenységeket az egész intézményre. PI: képzések azon pedagógusoknak, akik nem vettek részt HEFOP keretében az adott képzéseken; oktatási programok bevezetése új csoportokban; új kompetencia területek bevonása, új módszertani területre vonatkozó továbbképzés stb.

Azon óvodák, amelyek HEFOP 2.1-es vagy 3.1-es intézkedés keretében a teljes intézményre vonatkozóan bevezették a kompetencia alapú oktatási program alkalmazását, jelen pályázatba nem vonhatóak be.

C 3. Projekt területi szűkítése

Jelen pályázati kiírás keretében nem releváns.

D. PÉNZÜGYI FELTÉTELEK

Támogatás formája

Vissza nem térítendő támogatás.

Támogatás mértéke

A projekt elszámolható összes költségének 100%-a.

Támogatás összege

A jelen pályázati kiírás keretében elnyerhető támogatás mértéke feladatellátási helyenként: minimum 5 millió Ft, maximum 25 millió Ft, az alábbiak szerint:

Támogatás összege	Intézménytípus, intézményméret
5 – 7 millió forint	- óvoda - többcélú intézmények óvodai feladatellátási helye
5 – 15 millió forint	- nevelési-oktatási intézmények 8 tanulócsoporthoz* (kivéve óvodák) - többcélú intézmények óvodán kívüli egyéb feladatellátási helye 8 tanulócsoporthoz* - diákotthon és kollégium - alapfokú művészetoktatási intézmény
15 – 25 millió forint	- nevelési-oktatási intézmények 9 tanulócsoporthoz* (kivéve óvodák, diákotthon és kollégium) - többcélú intézmények óvodán kívüli egyéb feladatellátási helye 9 tanulócsoporthoz*

* a támogatás összegének meghatározásakor a tanulócsoporthoz alatti iskolai osztályt kell érteni.

E. KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUMOK

A pályázatok benyújtását követően az alábbi szempontok ellenőrzése történik meg.

- benyújtási,
- jogosultsági,
- teljességi.

F. ADMINISZTRATÍV INFORMÁCIÓK

A pályázatok benyújtásának módja, helye és határideje

A pályázat magyar nyelven, kizárólag az EMIR kitöltővel (pályázati adatlapon) nyújtható be. Kézzel írott pályázatok feldolgozására nincs lehetőség.

A pályázat benyújtása, a projekt adatlap kitöltése kizárólag a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség által rendszeresített kitöltő program (EMIR kitöltő) alkalmazásával történhet. A kitöltő program letölthető a www.nfu.hu honlapról.

A nyomtatott és elektronikus formában benyújtott projekt adatlapban és a mellékletekben található eltérés esetén a nyomtatott és cégszerűen aláírt példány tekintendő hitelesnek, azzal, hogy a nyomtatott és az elektronikus formájú projekt adatlap, és a mellékletek megegyezőségéről a pályázó köteles gondoskodni.

A pályázatot 2 nyomtatott példányban (1 eredeti és 1 másolat), valamint további 2 elektronikus példányban (kizárólag CD lemezen), zárt csomagolásban, ajánlott küldeményként vagy gyorspostai szállítás igénybevételével a következő címre kell beküldeni:

Közreműködő Szervezet:

Oktatási és Kulturális Minisztérium Támogatáskezelő Igazgatósága

1374, Budapest, Postafiók 564.

Társadalmi Megújulás Operatív Program

Kódszám: TÁMOP-3.1.4/08/2.

Kérjük, hogy a CD lemezen és annak tokján jól láthatóan tüntesse fel a Pályázati Felhívás kódszámát (TÁMOP-3.1.4/08/2), a pályázó nevét és címét. Kérjük, ellenőrizze a kitöltött adatokat, illetve győződjön meg a kitöltés sikerességéről, az adathordozó épségéről!

A pályázat **2008. december 17-től 2009. február 16-ig** nyújtható be.

Benyújtásnak az a nap minősül, amikor a postai bélyegző szerint a pályázatot ajánlott küldeményként postára adták.

A pályázati kiírással kapcsolatos további dokumentumok az www.nfu.hu honlapról tölthetők le. További felvilágosítás az nfu@nfu.gov.hu e-mail címen, illetve a 06-40/638-638 telefonszámon kapható.